

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΕΜΠΤΗ 5 ΙΟΥΛΙΟΥ 2001
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ :
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Α'. ΚΕΙΜΕΝΟ

Κωνσταντίνου Καβάφη "ΚΑΙΣΑΡΙΩΝ"

Εν μέρει για να εξακριβώσω μια εποχή,
εν μέρει και την ώρα να περάσω,
την νύχτα χθες πήρα μια συλλογή
επιγραφών των Πτολεμαίων να διαβάσω.
Οι άφθονοι έπαινοι κ' η κολακείες
εις όλους μοιάζουν. Όλοι είναι λαμπροί,
ένδοξοι, κραταιοί, αγαθοεργοί·
κάθ' επιχείρησής των σοφοτάτη.
Αν πεις για τες γυναίκες της γενιάς, κι αυτές,
όλες η Βερενίκες κ' η Κλεοπάτρες θαυμαστές.

Όταν κατόρθωσα την εποχή να εξακριβώσω
θ' άφίνα το βιβλίο αν μια μνεία μικρή,
κι ασήμαντη, του βασιλέως Καισαρίωνος
δεν είλκυε την προσοχή μου αμέσως...

Α, να, ήρθες συ με την αόριστη
γοητεία σου. Στην ιστορία λίγες
γραμμές μονάχα βρίσκονται για σένα,
κ' έτσι πιο ελεύθερα σ' έπλασα μες στον νου μου.
Σ' έπλασα ωραίο κ' αισθηματικό.
Η τέχνη μου στο πρόσωπό σου δίνει
μιαν ονειρώδη συμπαθητική εμορφιά.
Και τόσο πλήρως σε φαντάσθηκα,
που χθες την νύχτα αργά, σαν έσβυεν
η λάμπα μου -άφισα επίτηδες να σβύνει-
εθάρεψα που μπήκες μες στην κάμαρά μου,
με φάνηκε που εμπρός μου στάθηκες· ως θα ήσουν
μες στην κατακτημένην Αλεξάνδρεια,
χλωμός και κουρασμένος, ιδεώδης εν τη λύπη σου,
ελπίζοντας ακόμη να σε σπλαχνισθούν
οι φαύλοι -που ψιθύριζαν το "Πολυκαισαρή".

Β'. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Χαρακτηριστικά στοιχεία της ποίησης του Καβάφη είναι η πεζολογία, η παραστατικότητα και η λεπτή ειρωνεία. Να εντοπίσετε από τρία παραδείγματα των χαρακτηριστικών αυτών στο συγκεκριμένο ποίημα.

Μονάδες 15

2. Το ποίημα αποτελείται από τρία μέρη. Ποια είναι η λειτουργικότητα του κάθε μέρους;

Μονάδες 20

3. Ποιες ιδιοτυπίες παρατηρούνται στη στιχουργική και στη γλώσσα του ποιήματος **Καισαρίων** του Κ. Καβάφη;

Μονάδες 20

4. «Οι άφθονοι έπαινοι κ' η κολακείες
εις όλους μοιάζουν».

Να σχολιαστεί η φράση σε μία παράγραφο.

Μονάδες 25

5. Πώς η ποίηση συμπληρώνει τα κενά της ιστορίας στο ποίημα **Καισαρίων** του Κ. Καβάφη και πώς στο ποίημα **Τα περασμένα** του Μ. Δημάκη που ακολουθεί;

Μηνά Δημάκη "ΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ"

Ιδού ο τάφος του Ετρούσκου πρίγκιπα
Που βρέθηκε
Χρόνια αμέτρητα καταχωνιασμένος στη γη
Ιδού το άρμα με το τιμόνι και τους τροχούς
Και λείψανα -κόκαλα από άλογα που το οδηγούσαν
Στην επίσημη εκφορά
Να τον ενταφιάσουν με τις πρέπουσες τιμές
Οι γυναίκες τον πλύναν με αρώματα
Του φόρεσαν την ωραιότερη πανοπλία του
Την περικεφαλαία με το λοφίο στ' όμορφο κεφάλι
Ορειχάλκινη πλάκα στο στήθος

Ασημοστολισμένη με κρίνα και γιασεμιά
Κι ολόκληρη την αρματωσιά του στο πλευρό του αποθέτουν
Λες θα μετέχει στους νεκρικούς αγώνες
Που για χάρη του δίνονται...

Ύστερα έρχεται η ποίηση
Ανασκάβοντας κι αυτή νεκροπόλεις
Συμπληρώνοντας τα κενά
Ετρούσκος ή Κνώσιος ή Αιγύπτιος

Οι αιώνες κυλούν
Περισώζοντας μνήμες
Ίχνη από τα περασμένα...

Μονάδες 20